

Sygnatura akt II AKa 267/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Marzanna A. Piekarska – Drązek

Sędziowie: SA Ewa Gregajtys

SO (del.) Anna Kalbarczyk (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Reingruber

przy udziale Prokuratora Gabrieli Marczyńskiej – Tomali

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2019 roku

sprawy K. B., ur. (...) w Ł., córki J. i B. z domu B.

oskarżonej o czyny z art. 286 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oraz prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 marca 2019 roku, sygn. akt XVIII K 282/17

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;*
- 2. zwalnia oskarżoną K. B. od ponoszenia kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 267/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 marca 2019 roku, sygn. akt XVIII K 282/17

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny – nie złożył wniosku o uzasadnienie

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	1. zmiana i uniewinnienie

			2. ewentualny o wymierzenie kary w dolnych granicach zagrożenia

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Sąd nie przeprowadzał postępowania dowodowego

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.

Zarzut

I.

1) a, b, c, d naruszenia art. 7 k.p.k. oraz będący ich konsekwencją błąd w ustaleniach faktycznych

zasadny

częściowo zasadny

2) a, b, c naruszenia art. 410 k.p.k. oraz będący ich konsekwencją błąd w ustaleniach faktycznych

niezasadny

Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny

1. w pierwszej kolejności wskazać należy, że cała apelacja, obszerna, stawiająca zarzuty odnoszące się do wszystkich względnych przesłanek odwoławczych, zbudowana na wielokrotnych i w zasadzie notorycznych powtórzeniach, skupia się i sprowadza się do jednej kwestii – wykazania, że oskarżona nie miała świadomości podejmowanych czynności przestępczych i jako młoda, naiwna, zakochana kobieta, chcąca, już na studiach, uczyć się

tajników prawa i biznesu działała „pod dyktando” i na zlecenie P. R.;

2. apelacja w zakresie wszystkich zarzutów to polemika z ustaleniami Sądu, oparta na przedstawieniu poglądu skorelowanego z wyjaśnieniami oskarżonej i zeznaniami P. R.;

3. Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że oskarżona miała pełną świadomość przestępczości podejmowanych i przypisanych jej wyrokiem czynów;

4. obrońca nie wykazała, aby ocena dowodów w postaci wyjaśnień oskarżonej, zeznań świadka P. R., a także świadków M. W., R. K., M. S., J. S. (1), D. O., I. W. oraz J. A. dokonana przez Sąd I instancji była sprzeczna z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a zatem zarzut obrazy art. 7 k.p.k. nie jest zasadny;

5. nie można także stwierdzić naruszenia art. 410 k.p.k. Sąd oparł się na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej; Sąd nie ma obowiązku przywołania w uzasadnieniu wyroku wszystkich dowodów, ocenie podlegają te, które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie;

6. nie pominięto okoliczności wynikających z wyjaśnień oskarżonego P. R., wyjaśnień K. B., zeznań osób osądzonych w innym postępowaniu: B. J., D. S., J. C., J. S. (2), J. G. (1), M. Z., B. G.; zgodnie z naczelnymi zasadami procesu karnego każda osoba odpowiada w ramach swojego zamiaru. To, że P. R. działał również wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami nie ekskulpuje oskarżonej;

7. trudna sytuacja finansowa wskazuje na motywację K. B., ale nie może powodować zwolnienia jej z odpowiedzialności karnej za dokonane czyny przestępcze;

8. wbrew twierdzeniom obrońcy odmiennosc sytuacji oskarżonej została podniesiona w odniesieniu do osób faktycznie pokrzywdzonych, a nie współoskarżonych o popełnianie przestępstw z P. R.;

9. Sąd pierwszej instancji w sposób zgodny z art. 7 k.p.k. dokonał oceny zamiaru oskarżonej wypunktowując z jakich powodów nie można przyjąć, że oskarżona K. B. nie uczestniczyła świadomie w zarzucanych czynach; z tak przedstawioną i szeroko uargumentowaną oceną Sądu należy się w pełni zgodzić; materiał dowodowy w powiązaniu z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia dowodzi, że oskarżona miała pełną świadomość podejmowanych działań wspólnie i w porozumieniu z P. R.;

10. K. B. w czasie popełniania przypisanych czynów była młodą 25-letnią kobietą, osobą o małym doświadczeniu zawodowym; nie miała doświadczenia ani w zakresie handlu luksusowymi samochodami, ani w pozyskiwaniu informatyków do pracy za granicą, a takie miały być profile działalności spółek, których została ustanowiona prezesem; nie miała także doświadczenia w zarządzaniu spółkami prawa handlowego i reprezentowaniu ich na zewnątrz w czynnościach prawnych;

11. odwołanie jej z władz spółki (...) w niedługim czasie po ustanowieniu prezesem nie uświadomiło oskarżonej, że nie będzie poznawać określonej

dziedziny, zdobywać doświadczenia i budować kariery;

12. w żadnej ze spółek oskarżona nie zdobywała doświadczenia, gdyż decyzje przede wszystkim podejmował jedynie P. R.; poza zawarciem umów na usługi telekomunikacyjne i umowy kredytu na samochód nie wykonywała żadnych merytorycznych zadań związanych z profilem działalności spółki;

13. nie sposób uznać za wiarygodne, że osoba bez żadnego kierunkowego wykształcenia i doświadczenia została zatrudniona na stanowisku wysoce decyzyjnym po to, by się uczyła;

14. K. B. nie jest osobą o niskim poziomie intelektualnym, aby nie potrafiła wyciągnąć logicznych wniosków z zaobserwowanej sytuacji;

15. oskarżona pomimo tego, że żadna ze spółek nie miała pracowników, nawet nie rozpoczęła się ich nabór, zawarła szereg umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie wykazując żadnego biznesowego uzasadnienia;

16. w identycznej sytuacji faktycznej zawarta została umowa o zakup samochodu B. o wartości ponad 200.000 zł pomimo tego, że spółki nie rozpoczęły faktycznej działalności, nie wskazała sposobu finansowania zakupu samochodu rzekomo dla siebie jako prezesa;

17. żadna ze spółek nie miała siedziby, a jedynie adresy korespondencyjne na podstawie umów z podmiotami przyjmującymi korespondencję; K. B. w pomieszczeniach wynajętych na godziny przyjmowała różne osoby

celem uwiarygodnienia istnienia firmy, pomimo tego, że nie była to rzeczywista siedziba;

18. K. B. pomimo tego, że w kwietniu 2012 r. uważała się za osobę pokrzywdzoną działaniami P. R., w lutym 2014 roku została zatrzymana gdy wspólnie z nim wychodziła z budynku;

19. wbrew jej twierdzeniom i P. R. utrzymywała z nim kontakty po złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa także poza dniem, w którym nastąpiło zatrzymanie, czego potwierdzeniem są zdjęcia P. R. z synem z jesieni 2013 roku, znajdujące się na nośnikach zabezpieczonych u oskarżonej; poza tym P. R. jako (...) upoważnił K. B. do swojej skrytki bankowej, a podpis niezbędny do tej czynności oskarżona złożyła w dniu 6 grudnia 2012 roku; wszystkie te okoliczności podważają argumentację obrońcy, co do tymczasowości relacji wiążącej oskarżoną z P. R.;

20. podjęte przez nią czynności nie korelują z tym, czego starała się dowieść, że jest laikiem w kwestiach biznesu i prawa, osobą nieporadną, zagubioną, łatwowierną i prowadzoną przez P. R.; po zatrzymaniu oskarżonej znaleziono w jej rzeczach dokumenty dotyczące zawartych umów, a także opisy tych zdarzeń przygotowane w formie komputerowej;

21. rację ma Sąd pierwszej instancji, że analiza wyjaśnień K. B. wskazuje, że są one pozbawione autentyczności i emocji charakterystycznych dla osób pokrzywdzonych; identyczne spostrzeżenia ma również Sąd Apelacyjny słuchając stanowiska w przedmiocie apelacji przedstawionego na

rozprawie odwoławczej; oskarżona oświadczyła, że stawiała się pomimo złego samopoczucia i posiłkując się notatkami, których nie chciała okazać, wyrecytowała oświadczenie; ujawniła emocje dopiero po ogłoszeniu wyroku stwierdzając, że nie rozumie dlaczego została skazana;

22. pracownicy pokrzywdzonych firm mieli kontakt z P. R. albo jednorazowy, albo jedynie telefoniczny i pracowali w zasadzie na przesłanych dokumentach; K. B. miała z nim stały kontakt, wiedziała o powiązaniu firm (...), o tym że nie mają siedziby, pracowników i że w rzeczywistości deklarowane działania nie zostały uruchomione; spółki te nie miały, ani aktualnego zaplecza, ani realnej ówczesnej historii gospodarczej, o czym oskarżona wiedziała;

23. zaufanie jakim obdarzył P. R. J. G. (2), który miał z nim krótkotrwały kontakt nie zmienia sytuacji oskarżonej;

24. Sąd wziął pod uwagę zeznania P. K., która podpisała 2 marca 2012 roku umowę z K. B. o udostępnienie spółkom (...) dwóch numerów telefonów stacjonarnych i pomieszczenia w godzinach 9–17; świadek ta, czego nie dostrzega obrońca, zwróciła uwagę oskarżonej, że to nie jest siedziba firmy podczas jednej z wizyt osób z firm sprawdzających;

25. ocena świadka zachowania P. R. (arogancki) i K. B. (wykonywała jego polecenia i wyglądała na zastraszoną), nie może podważyć prawidłowości ustaleń sądu, w świetle wyżej podanych okoliczności;

26. data uzyskania uprawnień do kierowania pojazdami nie ma znaczenia dla prawidłowości ustaleń dotyczących podjęcia decyzji o zakupie samochodu dla oskarżonej, tytularnego prezesa spółki w sytuacji, gdy spółka nie prowadziła działalności a jej aktywność sprowadziła się wówczas jedynie do tej czynności i do zawarcia umów telekomunikacyjnych;

27. brak wiedzy oskarżonej na temat stanu finansowego spółek jest okolicznością obciążającą i świadczącą o pozorności jej działań jako prezesa;

28. czynności podejmowane przez policję i kwalifikacja złożonego zawiadomienia (jako zawiadomienia o niewypłaceniu wynagrodzenia) są kontrowersyjne, nie zmienia to jednak faktu pozorności złożonego zawiadomienia o przestępstwie przez oskarżoną, co słusznie ustalił Sąd Okręgowy;

29. zakończenie popełniania przestępstw z P. R. przez oskarżoną nie neguje wcześniej podjętych działań;

30. działanie wspólnie i w porozumieniu oznacza podział ról przy dokonywaniu przestępstwa; P. R. był pomysłodawcą dokonanych przestępstw; nieprowadzenie negocjacji dotyczących zakupu samochodu nie wpływa na ocenę późniejszych działań podjętych przez oskarżoną, nawet tych podejmowanych w fazie końcowej, na tym polegał bowiem podział ról;

31. brak uzyskania korzyści dla siebie nie wyklucza popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.; korzyść majątkowa zgodnie z treścią

art. 115 § 4 k.k. to korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogoś innego.		
Lp.	Zarzut	
III.	3) błąd w ustaleniach faktycznych	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Wobec uznania podniesionych przez obrońcę zarzutów obrazy przepisów postępowania za niezasadne, za oczywiście bezprzedmiotowy uznać należy zarzut błędu w ustaleniach faktycznych; ustalenia faktyczne w tym te dotyczące zamiaru oskarżonej są prawidłowe, o czym była mowa powyżej.		
Lp.	Zarzut	
IV.	4) a, b – naruszenie prawa materialnego art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 415 § 1 k.p.k.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
1. Orzeczenie częściowego obowiązku naprawienia szkody jest prawidłowe;		
2. przepis art. 46 § 1 k.k., w razie skazania i złożenia stosownego wniosku, nakłada na Sąd obowiązek orzeczenia naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości lub części;		

3. przepis art. 415 § 5 k.p.k. (zdanie drugie) stanowi, że obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono;

4. klauzula antykumulacyjna znajduje jednak zastosowanie w przypadku tożsamości przedmiotowej i podmiotowej roszczenia stanowiącego przedmiot rozpoznania; brak takiej tożsamości między roszczeniami powoduje brak spełnienia przesłanki stanu rzeczy osądzonej, czy stanu sprawy w toku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 r., IV KK 129/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 r., II KK 218/15)

5. w tej sprawie nie ma tożsamości podmiotowej, nie powstaną dwa jednakowe tytuły egzekucyjne.

Lp.	Zarzut	
V.	5) dotyczący uzasadnienia wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
1. skarżąca nie wskazała, który przepis prawa w zakresie uzasadnienia został naruszony; w sytuacji obrazy art. 424 k.p.k. (jak można się domyślić, wszak mowa o uzasadnieniu) skarżąca nie wykazała wpływu na treść wyroku (art. 438 pkt 2 k.p.k.); uzasadnienie to czynność następcza, dokonywana		

po jego wydaniu, tym samym nie może mieć wpływu na jego treść; 2. jak już wskazano ocenie podlegają te dowody, które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie; 3. kontrola wyroku, ta dokonywana przez strony postępowania, czy też przez Sąd odwoławczy odbywa się przede wszystkim w oparciu o dowody zgromadzone w aktach sprawy.		
Lp.	Zarzut	
VI.	6) rażącej niewspółmierność orzeczonych kar jednostkowych oraz kary łącznej	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
1. Sąd wymierzył kary jednostkowe, jak i kary łączne zgodnie z art. 53 k.k.; nie są one w żadnym wypadku rażąco niewspółmierne; 2. Sąd dostrzegł i uwzględnił, że rola oskarżonej nie była wiodąca, co wynika wprost z uzasadnienia; 3. kary jednostkowe pozbawienia wolności zostały orzeczone w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, kary grzywny są adekwatne; 4. nie sposób uznać za rażąco niewspółmierną karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat, w sytuacji możliwego jej wymierzenia w granicach od 1 roku do 3 lat i 6 miesięcy, czy też grzywny w wysokości 540 stawek, w sytuacji jej granic od 200 stawek do 600 stawek mając na uwadze liczbę		

popelnionych przestępstw i łączną wysokość szkody;		
	Wniosek	
o zmianę wyroku i uniewinnienie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
	Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wniosek o uniewinnienie bezpodstawny wobec bezzasadności podniesionych zarzutów apelacyjnych.		
	Wniosek	
ewentualny o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonej kar jednostkowych w dolnych granicach ustawowego zagrożenia oraz kary łącznej z prawidłowym zastosowaniem zasady absorpcji	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
	Kara została wymierzona prawidłowo, o czym była mowa powyżej.	

4. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<u>4.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymano w mocy zaskarżony wyrok w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Rozstrzygnięcie Sądu w całości jest prawidłowe, zarzuty apelacji niezasadne, brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	

5. *Koszty Procesu*

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	zwolniono oskarżoną K. B. od ponoszenia kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa – art. 624 § 1 k.p.k.

6. *PODPISY*

Marzanna A. Piekarska – Drażek

Ewa Gregajtys Anna Kalbarczyk

<u>1.3.</u> <i>Granice zaskarżenia</i>	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonej
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	punkt 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11 wyroku

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć		

	wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana